

Hedmark fylkeskommune
NÆRMILJØ OG INKLUDERING
Deltakelse i aktiviteter

Innledning

Hedmark fylkeskommune har kartlagt fylkets innbyggere sin vurdering av eget nærmiljø og opplevd inkludering.

Undersøkelsen inngår i arbeidet med å tilrettelegge et kunnskapsgrunnlag på folkehelse i Hedmark, og gir sentral informasjon om nærmiljøer og lokalsamfunn. Fylkeskommunen har ekstra fokus på nærmiljø som sentral påvirkningsfaktor på befolkningens helse, og undersøkelsen belyser viktige faktorer for at folk skal ha gode liv i Hedmark.

Tilnærmingen plasserer innbyggeren i sentrum og vurderer omgivelsene fra nære-, via effektive- og tilgjengelige- til utvide nettverk. Temaer er bl.a. trivsel, deltakelse, sosial støtte og inkludering.

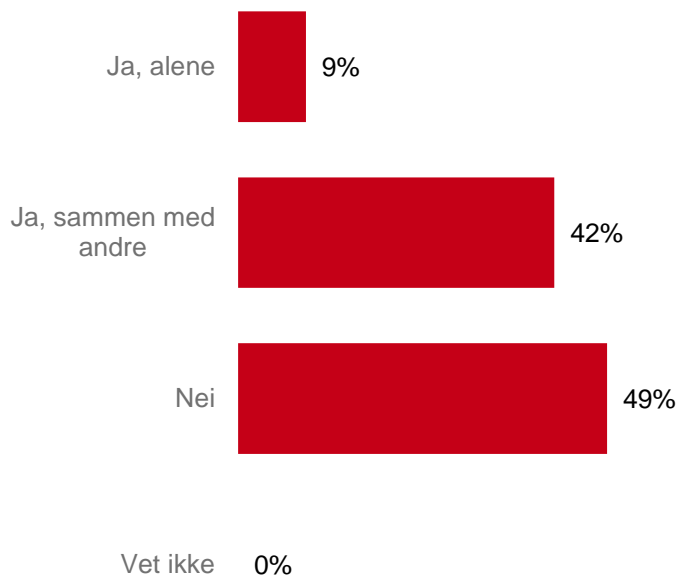
Kartleggingen er gjennomført som telefonintervju med 4.000 tilfeldig valgte voksne personer i desember 2016.

Halvparten har utført frivillig arbeid siste måned

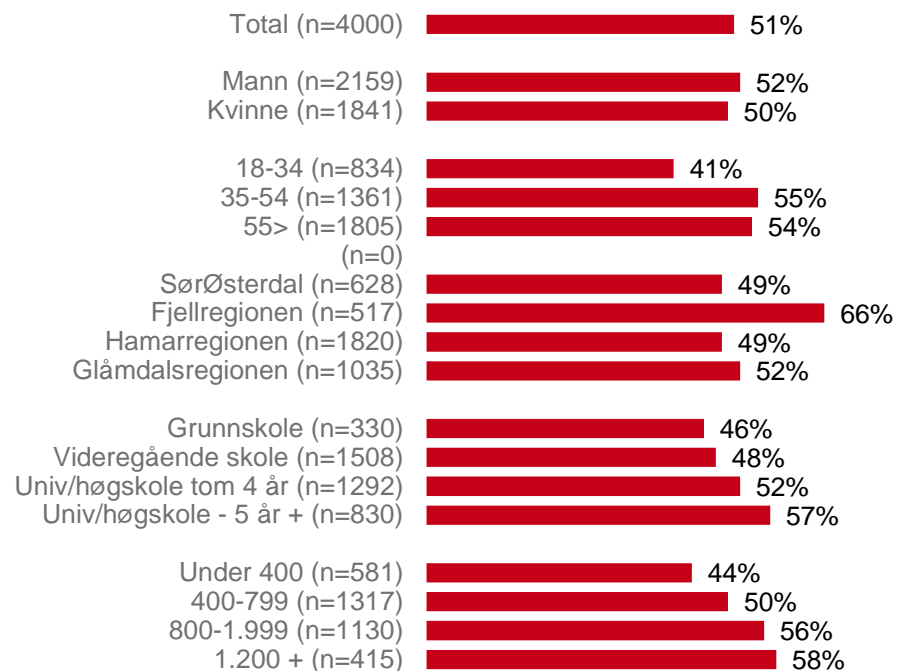
- Fem av ti har utført frivillig arbeid den siste måneden – fire av ti sammen med andre.
- Andelen med frivillig arbeid er lavere blant de yngste under 35 år og er høyere i Fjellregionen enn ellers i fylket, samtidig som den stiger med stigende utdannings- og inntektsnivå.

Typene aktiviteter utført siste måned: Utført frivillig arbeid

Antall svar: 4000

Ja, alene & Ja, sammen med andre

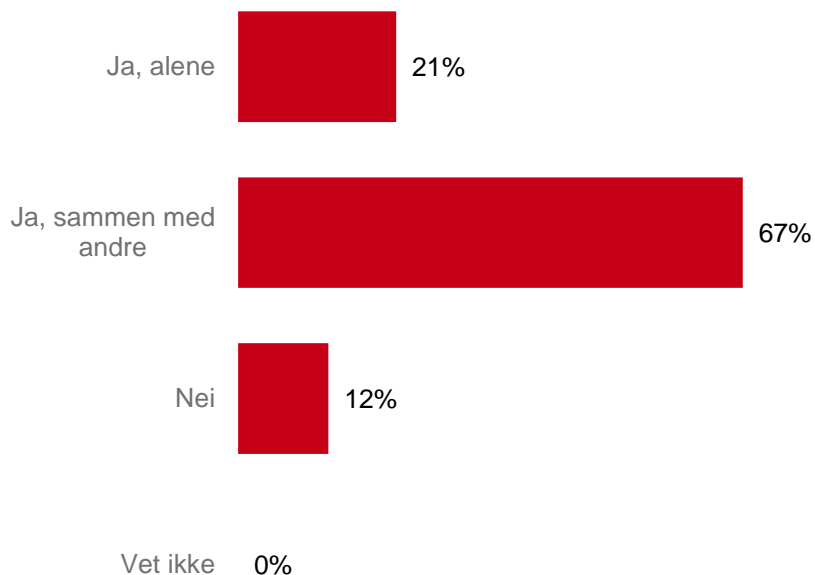

De fleste dyrker hobbyer / interesser

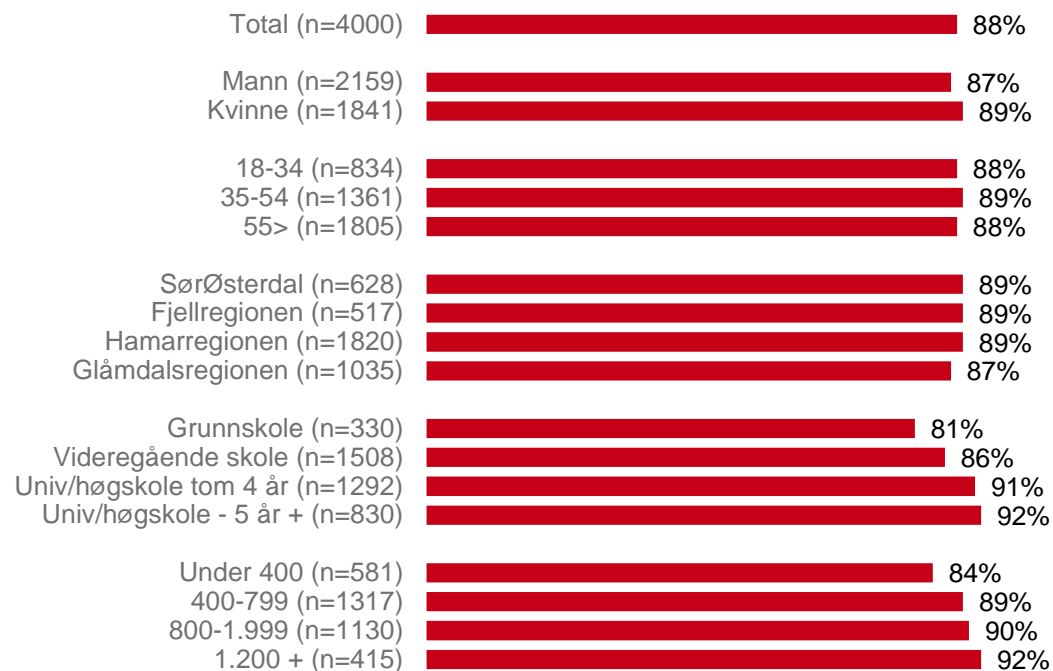
- Ni av ti dyrker hobbyer/interesser- syv av ti samme med andre.
- Når de fleste utfører slik aktivitet er variasjonene små på vers av fylket, samtidig som andelen stiger noe med utdannings- og inntektsnivå.

Typene aktiviteter utført siste måned: Dyrket hobbyer / interesser

Antall svar: 4000

Ja, alene & Ja, sammen med andre

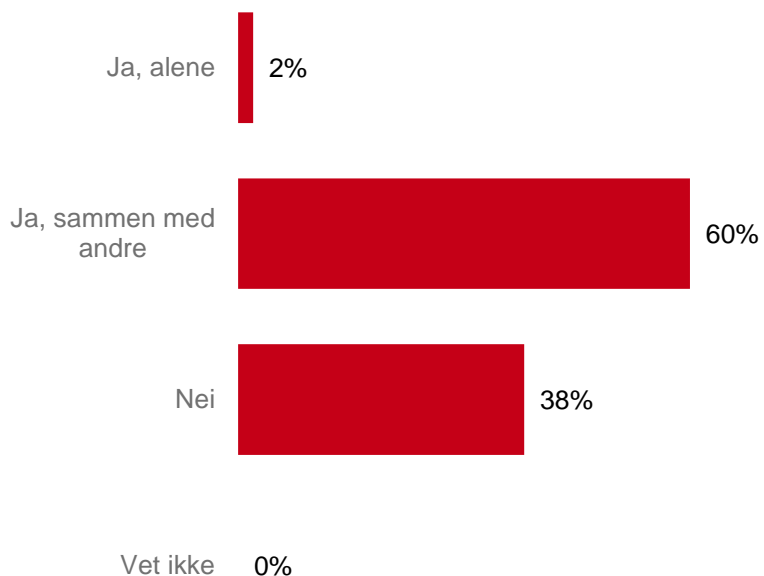
Flertallet deltar i kulturell aktivitet

- Seks av ti har deltatt i kulturell aktivitet den siste måneden, stort sett alle i samvær med andre.
- Deltakelsen stiger i betydelig grad med stigende utdanning og inntekt, er noe høyere blant kvinner enn blant menn, blant middelaldrende, samt i Fjell- og Hamarregionene enn ellers i fylket.

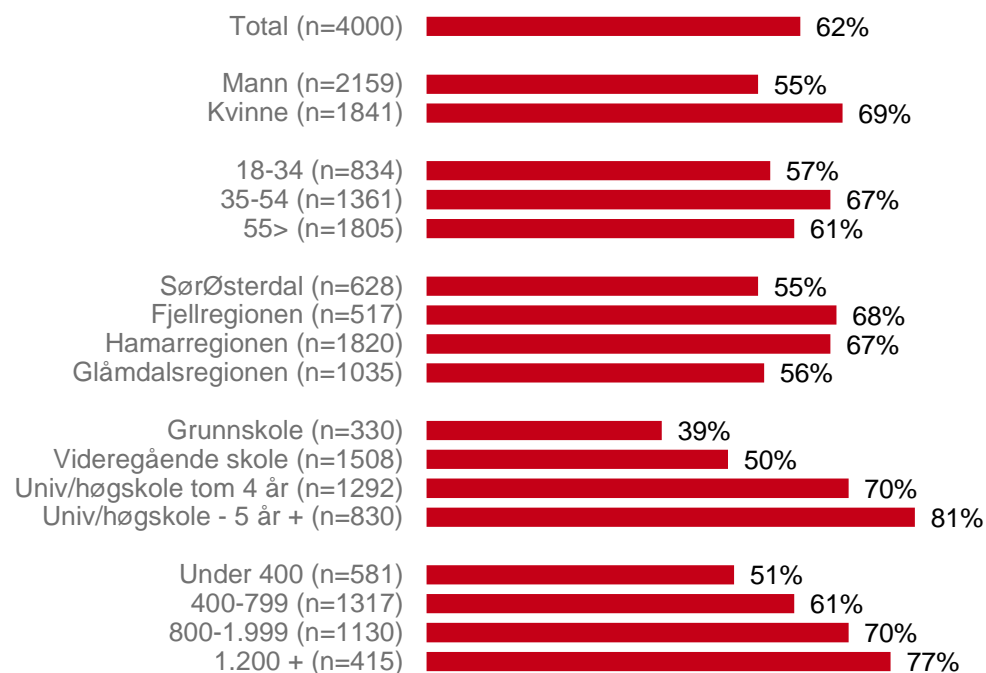
Typene aktiviteter utført siste måned, alene eller med andre:

Deltatt i kulturell aktivitet

Antall svar: 4000

Ja, alene & Ja, sammen med andre

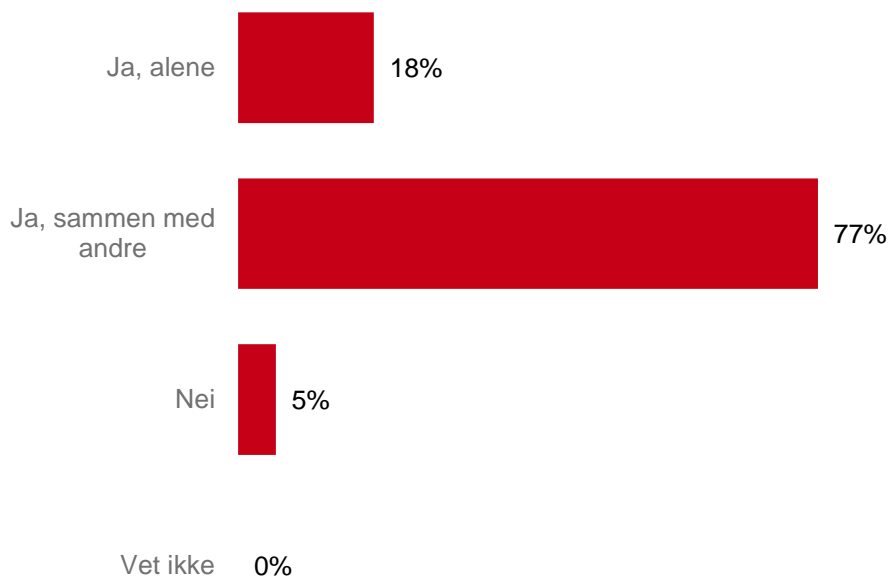
De aller fleste besøker familie / venner

- «Alle» har besøkt familie eller venner i løpet av den siste måneden – de aller fleste sammen med andre (besøk involverer per definisjon flere personer).
- Andelen er stort sett unison på tvers av fylket, om enn litt lavere på de laveste utdannings- og inntektsnivåene.

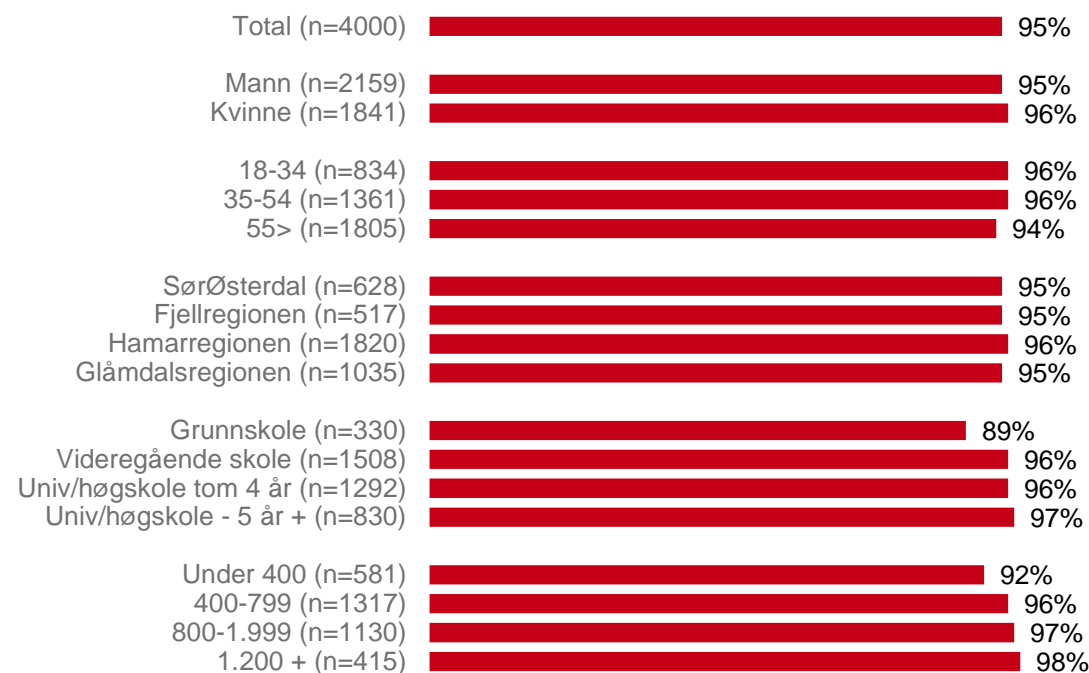
Typer aktiviteter utført siste måned, alene eller med andre:

Besøkt familie / venn

Antall svar: 4000

Ja, alene & Ja, sammen med andre

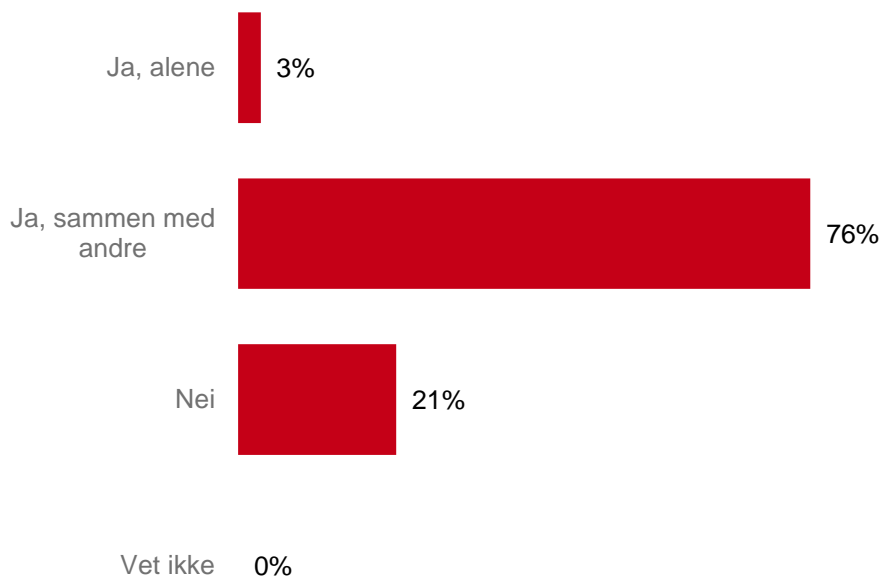
Café og restaurantbesøk er utbredt

- Åtte av ti har vært på café, restaurant og/eller bar den siste måneden – de aller fleste sammen med andre.
- Andelen med slik aktivitet synker med alderen men stiger med stigende utdannings- og inntektsnivå.

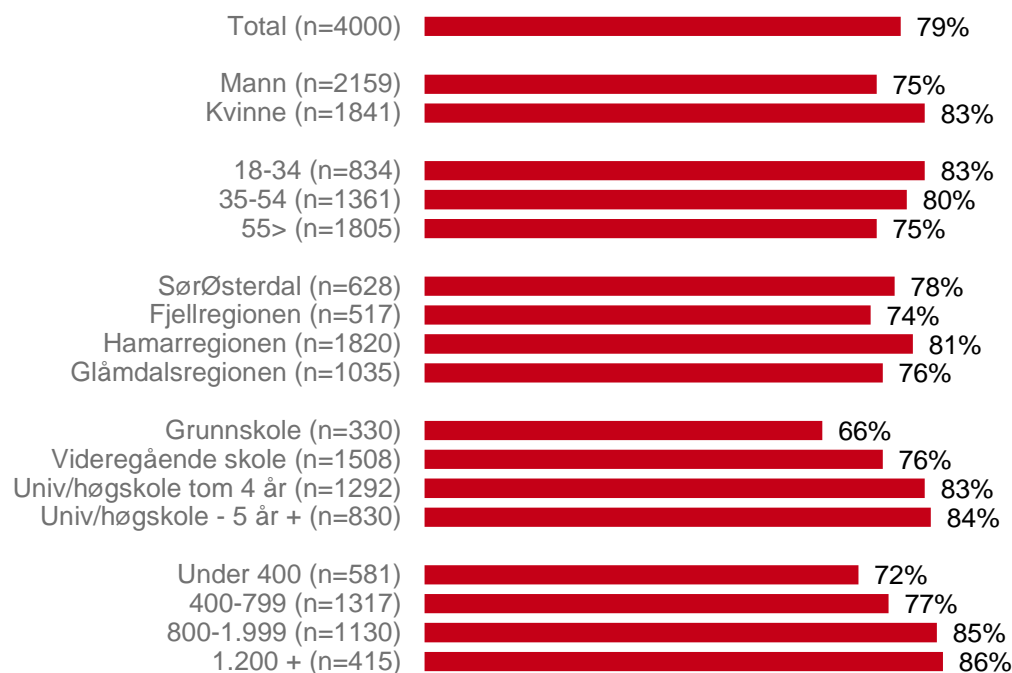
Typen aktiviteter utført siste måned, alene eller med andre:

Gått på café / restaurant / bar

Antall svar: 4000

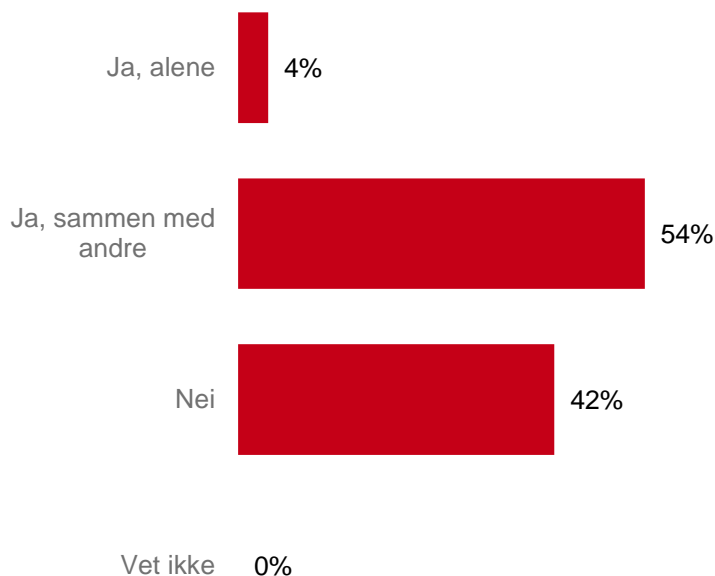
Ja, alene & Ja, sammen med andre

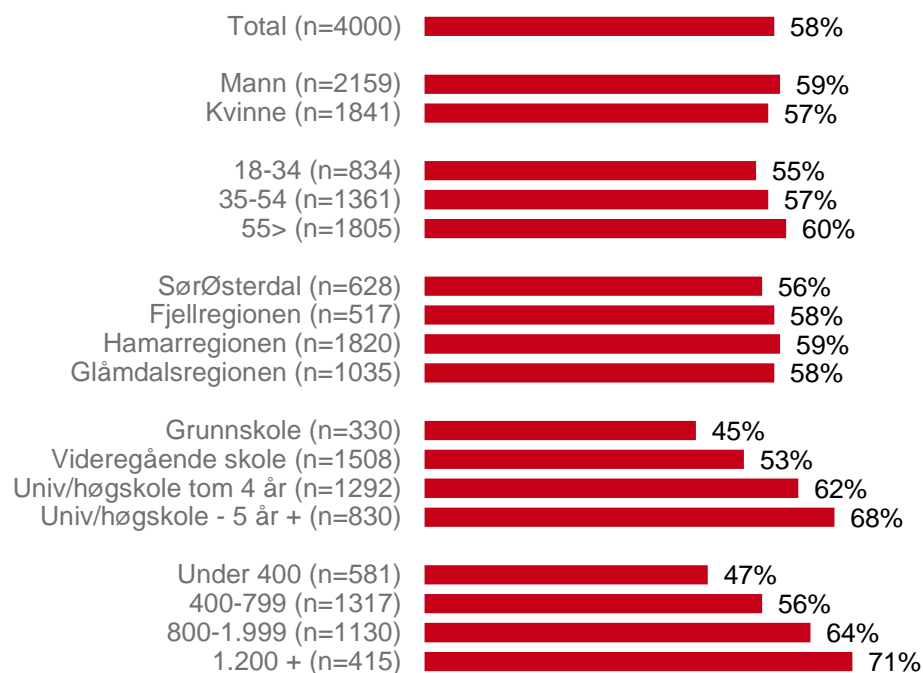
Flertallet drar på utflukt

- Seks av ti har vært på utflukt og/eller helgetur siste måned – de aller fleste sammen med andre.
- Aktivitetsnivået stiger med stigende utdanning og inntekt, men varierer ellers lite på tvers av fylket.

Typene aktiviteter utført siste måned, alene eller med andre:
Dratt på utflukt / helgetur
Antall svar: 4000

Ja, alene & Ja, sammen med andre

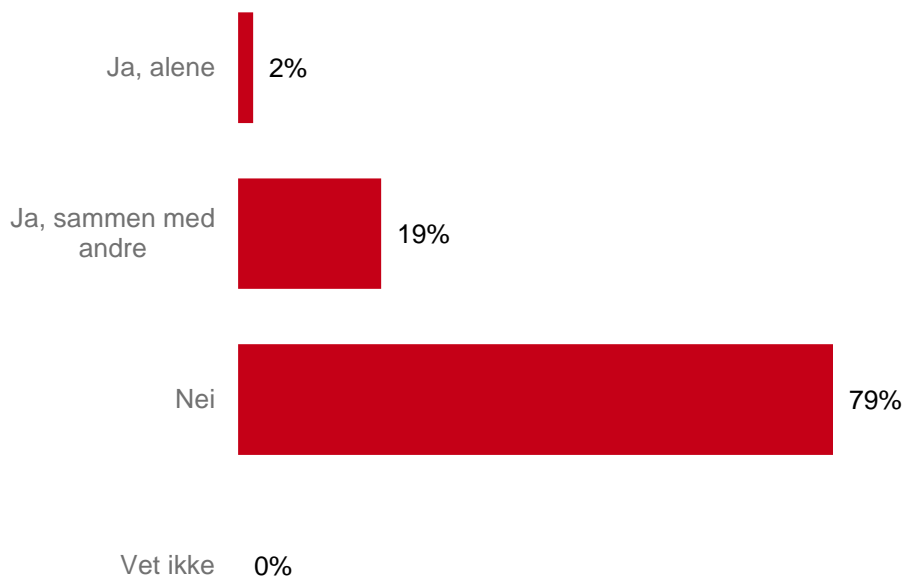
De færreste har vært på ferietur siste måned

- To av ti har vært på ferietur siste måned – de fleste sammen med andre (Undersøkelsen er gjennomført i desember måned 2016).
- Andelen med ferieaktivitet er noe høyere blant de eldste og blant personer med høyest inntekt.

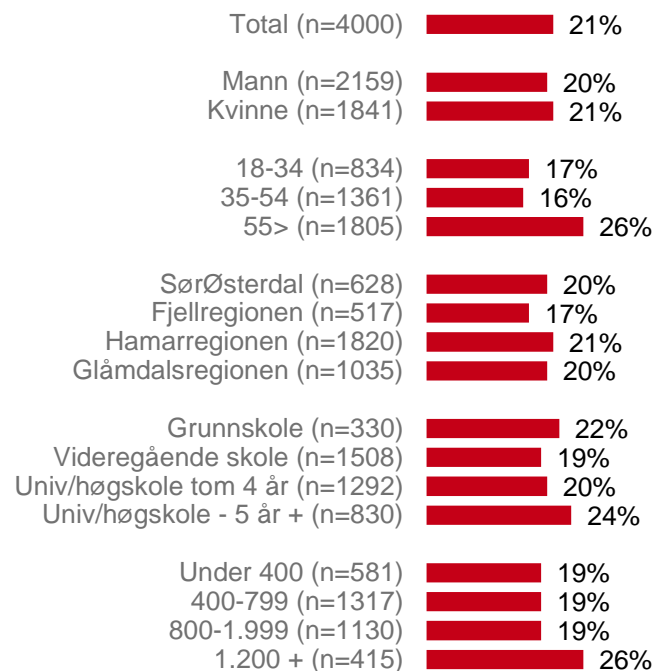
Typene aktiviteter utført siste måned, alene eller med andre:

Dratt på ferietur

Antall svar: 4000

Ja, alene & Ja, sammen med andre

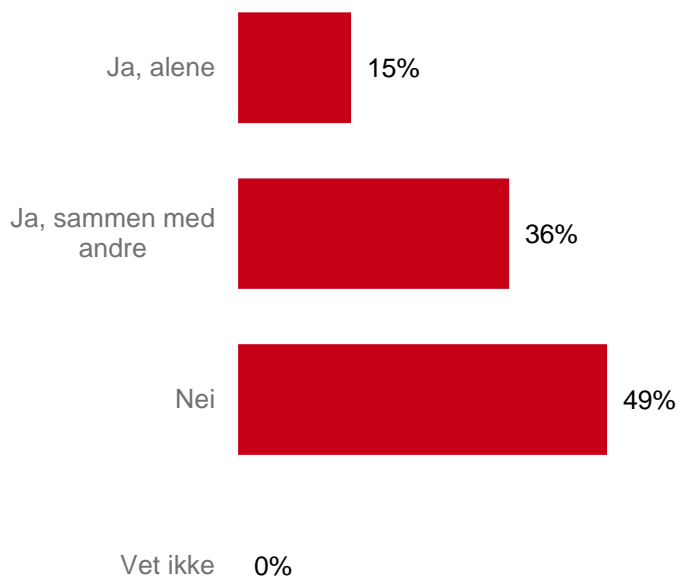
Halvparten driver sport eller idrett

- Fem av ti har drevet sport/idrett den siste måneden – fire av ti sammen med andre.
- Andelen fysisk aktive er lavere blant de eldste, og dels i Glåmdalsregionen, enn ellers i fylket, samtidig som den stiger betraktelig med stigende utdanning og inntekt.

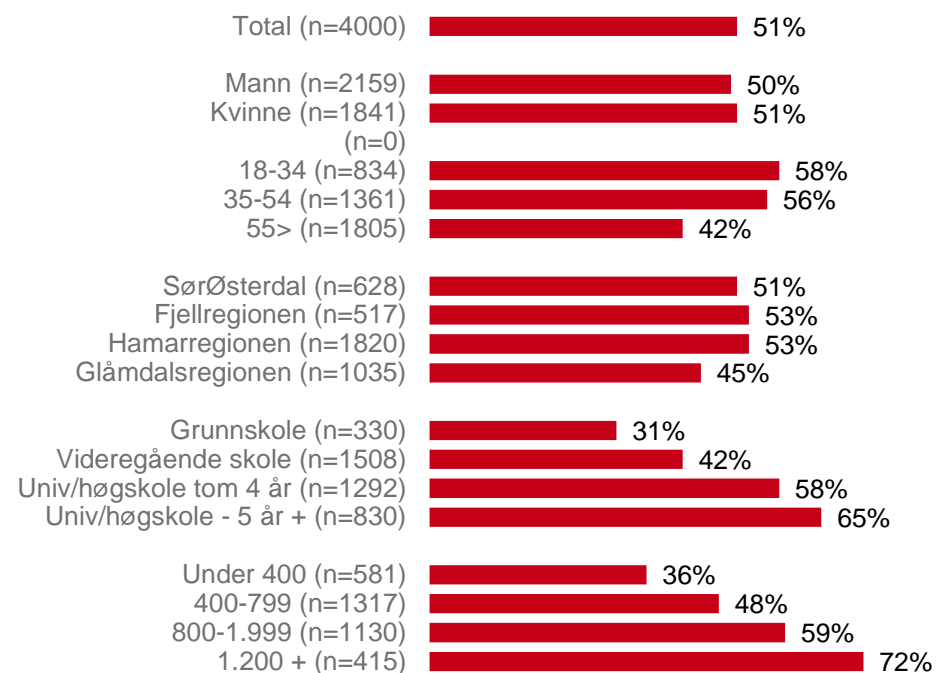
Typen aktiviteter utført siste måned, alene eller med andre:

Drevet sport / idrett

Antall svar: 4000

Ja, alene & Ja, sammen med andre

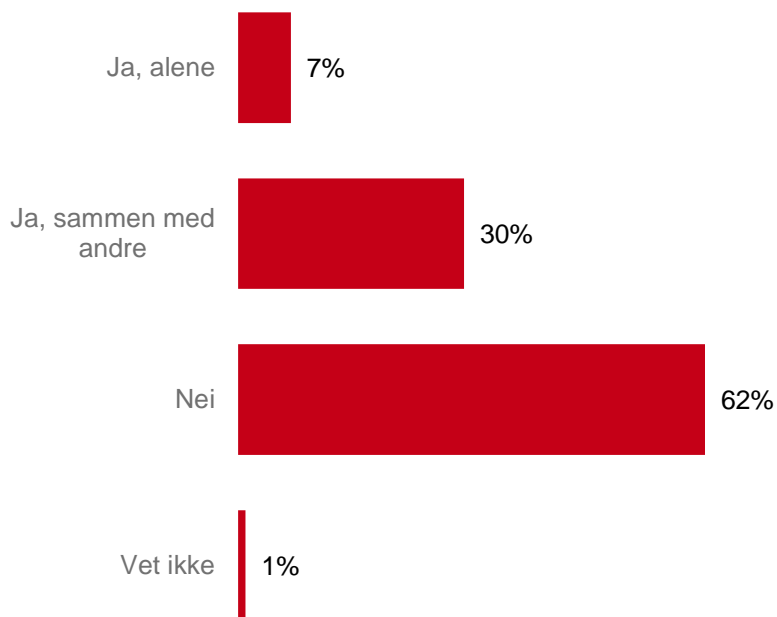
De færreste «henger rundt» i nærmiljøet

- Fire av ti har hengt rundt i nærmiljøet den siste måneden – én av ti alene.
- De yngste er de hyppigste utøverne av denne aktiviteten, og speiler dermed at den forekommer oftere blant personer med lav utdanning og inntekt, samtidig som den finnes over hele fylket.

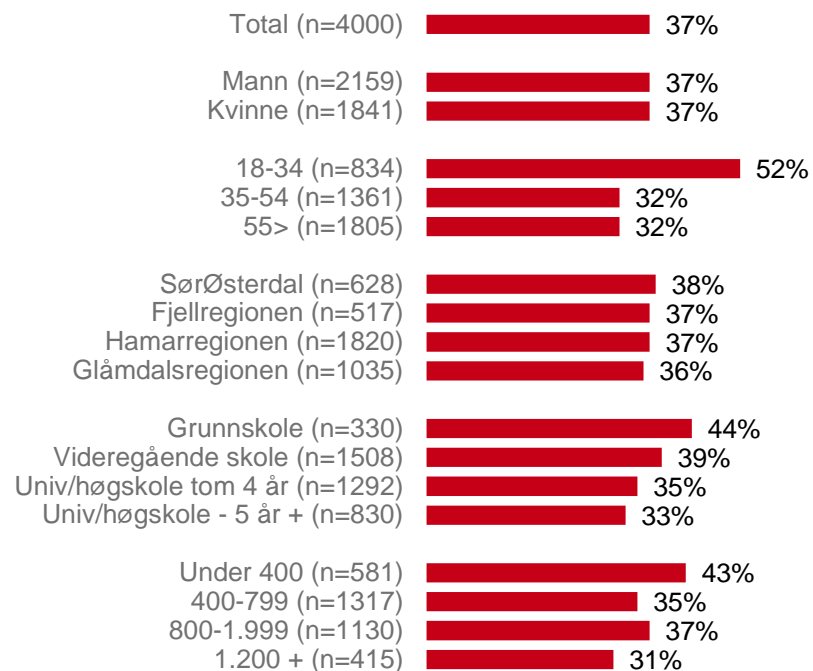
Typen aktiviteter utført siste måned, alene eller med andre:

Hengt "rundt" i nærmiljøet

Antall svar: 4000

Ja, alene & Ja, sammen med andre

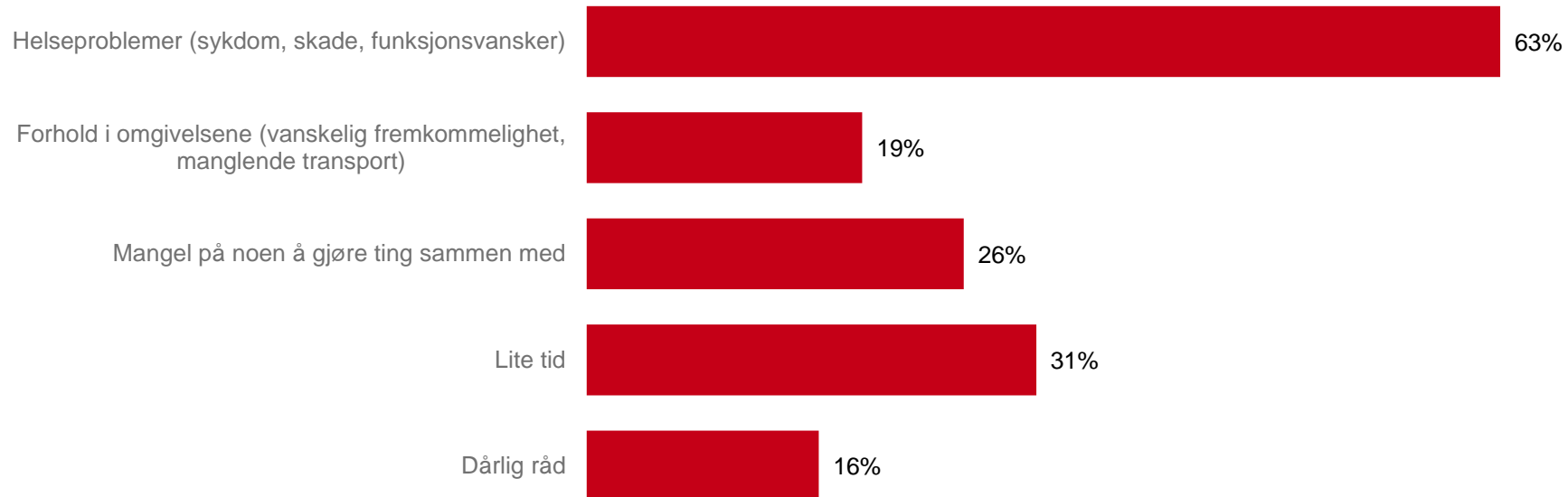

De (få) som forhindres i aktivitetsutøvelse skylder på helseproblemer

- Seks av ti som hindres i å delta sosialt henviser til skrantende helse eller funksjonsvansker.
- Andre forhold, som transport, mangel på andre å gjøre ting sammen med, tid og penger, nevnes blant to-tre av ti.

Er det noe som har forhindret deg i å delta sosialt det siste året, slik som.. (Andel «Ja»):

Antall svar: 21

Vedlegg 1:
Om undersøkelsen

Om undersøkelsen

Undersøkelsen skal tilrettelegge et representativt befolkningsutvalg, som speiler befolkningens fordeling på kommuner og regioner.

I designfasen ble det innledningsvis gjort en modifisering, i det de store kommunene ble nedjustert til fordel for de små, for å kunne gi bedre analysegrunnlag i de minste kommunene (disproporsjonalt utvalg).

Under oppringningene viste det seg imidlertid å bli krevende å etterkomme den disproporsjonale utvalgsplanen fullt ut, i det befolkningsgrunnlaget i de små kommunene er begrenset, og det var behov for å avslutte intervjuingen før jul. Hamarregionen er således noe overrepresentert, mens Fjellregionen og Sør-Østerdal er noe underrepresentert, sammenliknet med det disproporsjonale utvalget, og ligger nærmere den faktiske befolkningsfordelingen.

Populasjon, disproporsjonalt- og netto utvalg etter kommune. Prosent

		Befolkning 18-89 år	%	Disprop. utvalg	%	Netto utvalg	%	Diff bto-nto
Kom.nr.	Glåmdalsregionen	42431	27,6	1103	27,6	1035	25,9	-68
402	Kongsvinger	14136	9,2	367		307		-60
420	Eidskog	4939	3,2	128		113		-15
423	Grue	3871	2,5	101		118		17
426	Våler	3070	2,0	80		80		0
418	Nord-Odal	4072	2,6	106		111		5
419	Sør-Odal	6287	4,1	163		184		21
425	Åsnes	6056	3,9	157		122		-35
	Hamarregionen	71566	46,5	1459	36,5	1820	45,5	361
403	Hamar	23795	15,5	398		728		330
412	Ringsaker	26181	17,0	460		551		91
417	Stange	15654	10,2	407		413		6
415	Løten	5936	3,9	154		128		-26
	Fjellregionen	11618	7,5	705	17,6	517	12,9	-188
441	Os	1558	1,0	124		76		-48
436	Tolga	1240	0,8	100		51		-49
437	Tynset	4250	2,8	110		175		65
439	Folldal	1246	0,8	100		64		-36
438	Alvdal	1800	1,2	147		82		-65
432	Rendalen	1524	1,0	124		69		-55
	Sør-Østerdal	28283	18,4	735	18,4	628	15,7	-107
427	Elverum	16346	10,6	425		378		-47
434	Engerdal	1045	0,7	67		31		-36
428	Trysil	5250	3,4	136		85		-51
430	Stor-Elvdal	2153	1,4	56		45		-11
429	Åmot	3489	2,3	91		89		-2
	SUM	153898	100,0	4000	100,0	4000	100,0	0

Om undersøkelsen

Utvalgets alders-, og kjønnsfordeling (hele fylket) er om lag som i befolkningen.

Kvinner og de yngste innbyggerne er svakt underrepresenterte, mens menn og de eldste er tilsvarende svakt overrepresenterte.

Det endelige utvalget er vektet etter kjønn og alder innenfor hver kommune, og tilsvarende befolkningsfordelingen på tvers av kommunene,

Populasjon og netto utvalg etter kjønn og alder – hele fylket. Prosent

Populasjon		Alder			Total
Kjønn	18-34	35-54	55>		
Mann	12,5	16,7	20,3	49,5	
Kvinne	11,5	16,3	22,6	50,5	
Total	24,1	33,0	42,9	100,0	

Utvalg		Alder			Total
Kjønn	18-34	35-54	55>		
Mann	12,0	17,4	24,6	54,0	
Kvinne	8,9	16,6	20,5	46,0	
Total	20,8	34,0	45,1	100,0	

Netto utvalg etter kommune, kjønn og alder. Prosent

Kommune	Kjønn	Alder-kategorier			Total
		18-34	35-54	55>	
Kongsvinger (n=307)	Mann	11,7%	14,0%	27,4%	53,1%
	Kvinne	9,4%	13,4%	24,1%	46,9%
Total		21,2%	27,4%	51,5%	100,0%
Hamar (n=728)	Mann	12,2%	16,6%	24,0%	52,8%
	Kvinne	10,3%	14,6%	22,3%	47,1%
Total		22,5%	31,2%	46,3%	100,0%
Ringsaker (n=551)	Mann	12,5%	18,7%	21,8%	53,0%
	Kvinne	10,5%	18,0%	18,5%	47,0%
Total		23,0%	36,7%	40,3%	100,0%
Løten (n=128)	Mann	14,8%	16,4%	26,6%	57,8%
	Kvinne	10,9%	15,6%	15,6%	42,2%
Total		25,8%	32,0%	42,2%	100,0%
Stange (n=413)	Mann	13,6%	17,4%	21,8%	52,8%
	Kvinne	11,1%	18,4%	17,7%	47,2%
Total		24,7%	35,8%	39,5%	100,0%
Nord-Odal (n=111)	Mann	15,3%	16,2%	20,7%	52,3%
	Kvinne	8,1%	23,4%	16,2%	47,7%
Total		23,4%	39,6%	36,9%	100,0%
Sør-Odal (n=184)	Mann	15,8%	19,6%	16,8%	52,2%
	Kvinne	8,7%	21,7%	17,4%	47,8%
Total		24,5%	41,3%	34,2%	100,0%
Eidskog (n=113)	Mann	8,8%	20,4%	23,9%	53,1%
	Kvinne	8,0%	17,7%	21,2%	46,9%
Total		16,8%	38,1%	45,1%	100,0%
Grue (n=118)	Mann	9,3%	16,1%	32,2%	57,6%
	Kvinne	7,6%	10,2%	24,6%	42,4%
Total		16,9%	26,3%	56,8%	100,0%
Asnes (n=122)	Mann	13,9%	13,9%	27,0%	54,9%
	Kvinne	2,5%	13,9%	28,7%	45,1%
Total		16,4%	27,9%	55,7%	100,0%
Våler (n=80)	Mann	7,5%	18,8%	22,5%	48,8%
	Kvinne	2,5%	23,8%	25,0%	51,3%
Total		10,0%	42,5%	47,5%	100,0%
Elverum (n=427)	Mann	14,8%	16,9%	24,9%	56,6%
	Kvinne	8,2%	15,9%	19,3%	43,4%
Total		23,0%	32,8%	44,2%	100,0%
Trysil (n=85)	Mann	11,8%	24,7%	25,9%	62,4%
	Kvinne	9,4%	20,0%	8,2%	37,6%
Total		21,2%	44,7%	34,1%	100,0%
Åmot (n=89)	Mann	18,0%	22,5%	18,0%	58,4%
	Kvinne	14,6%	14,6%	12,4%	41,6%
Total		32,6%	37,1%	30,3%	100,0%
Stor-Elvdal (n=45)	Mann	20,0%	15,6%	31,1%	66,7%
	Kvinne	6,7%	11,1%	15,6%	33,3%
Total		26,7%	26,7%	46,7%	100,0%
Rendalen (n=69)	Mann	5,8%	20,3%	36,2%	62,3%
	Kvinne		14,5%	23,2%	37,7%
Total		5,8%	34,8%	59,4%	100,0%
Engerdal (n=31)	Mann	3,2%	19,4%	32,3%	54,8%
	Kvinne	12,9%	12,9%	19,4%	45,2%
Total		16,1%	32,3%	51,6%	100,0%
Tolga (n=51)	Mann	5,9%	9,8%	37,3%	52,9%
	Kvinne	5,9%	9,8%	31,4%	47,1%
Total		11,8%	19,6%	68,6%	100,0%
Tynset (n=175)	Mann	6,9%	12,6%	27,4%	46,9%
	Kvinne	6,3%	18,3%	28,6%	53,1%
Total		13,1%	30,9%	56,0%	100,0%
Alvdal (n=82)	Mann	1,2%	18,3%	37,8%	57,3%
	Kvinne	6,1%	18,3%	18,3%	42,7%
Total		7,3%	36,6%	56,1%	100,0%
Folldal (n=64)	Mann	4,7%	26,6%	20,3%	51,6%
	Kvinne	6,3%	14,1%	28,1%	48,4%
Total		10,9%	40,6%	48,4%	100,0%
Os (n=76)	Mann	6,6%	23,7%	23,7%	53,9%
	Kvinne	3,9%	23,7%	18,4%	46,1%
Total		10,5%	47,4%	42,1%	100,0%
Hedmark (n=4000)	Mann	12,0%	17,4%	24,6%	54,0%
	Kvinne	8,9%	16,6%	20,6%	46,0%
Total		20,9%	34,0%	45,1%	100,0%

Om undersøkelsen

Utvalgsundersøkelser gir usikkerhet

Det vil alltid knytte seg en viss usikkerhet til resultatene når vi spør et utvalg av befolkningen og ønsker å generalisere resultatene til å gjelde hele befolkningen. Denne usikkerheten, eller feilmarginen, kan beregnes statistisk. Et sentralt mål i denne sammenhengen er standardavviket. Standardavviket beregnes ut fra hvor mye hver enkelt enhet avviker fra gjennomsnittet for alle enhetene i undersøkelsen når det gjelder den egenskapen vi ønsker å måle. Med utgangspunkt i standardavviket kan vi beregne feilmarginen for det aktuelle resultatet. Fastsettelsen av feilmarginen vil også avhenge av hvor stor usikkerhet vi er villige til å akseptere. Det vanlige er å angi feilmarginer basert på 95 prosent sannsynlighet. Dette betyr at hvis vi hadde 100 forskjellige uavhengige utvalg, ville resultatet ligge innenfor de feilmarginene vi oppgir i minst 95 av de 100 undersøkelsene.

Feilmarginene i prosenttabellene som benyttes i denne undersøkelsen uttrykkes i prosentpoeng. Hvis vi for eksempel har funnet at en egenskap har en oppslutning på 30% i hele utvalget på om 4000 respondenter, gir dette en feilmargin på +/- 1,4 prosentpoeng. I befolkningen kan det da være mellom 28,6 og 31,4 prosent som har denne egenskapen, selv om det mest sannsynlige resultatet er 30 prosent. Tabellen nedenfor kan brukes som et hjelpemiddel ved tolkningen av rapportens resultater.

Feilmarginer ved "uendelighetsutvalg" - når universet er 10 ganger større, eller enda større, enn antallet observasjoner

STØRRELSEN PÅ FEILMARGINEN I PROSENTPOENG						
Antall respondenter	Tilslutning til et bestemt parti					
	5(95)%	10(90)%	20(80)%	30(70)%	40(60)%	50(50)%
50	+/- 6	+/- 8,3	+/- 11,0	+/- 12,7	+/- 13,6	+/- 13,9
100	+/- 4,3	+/- 5,9	+/- 7,9	+/- 9,0	+/- 9,6	+/- 9,8
200	+/- 3,0	+/- 4,2	+/- 5,5	+/- 6,4	+/- 6,8	+/- 6,9
400	+/- 2,2	+/- 3,0	+/- 3,9	+/- 4,5	+/- 4,8	+/- 4,9
500	+/- 1,9	+/- 2,6	+/- 3,5	+/- 4,0	+/- 4,3	+/- 4,4
600	+/- 1,7	+/- 2,4	+/- 3,2	+/- 3,7	+/- 3,9	+/- 4,0
1000	+/- 1,4	+/- 1,9	+/- 2,5	+/- 2,8	+/- 3,0	+/- 3,1
1200	+/- 1,3	+/- 1,7	+/- 2,3	+/- 2,6	+/- 2,8	+/- 2,9
1500	+/- 1,1	+/- 1,5	+/- 2,0	+/- 2,3	+/- 2,4	+/- 2,5
2500	+/- 0,9	+/- 1,2	+/- 1,6	+/- 1,8	+/- 1,9	+/- 2,0
4000	+/- 0,7	+/- 0,9	+/- 1,3	+/- 1,4	+/- 1,5	+/- 1,6

Feilmarginer angir da intervallet for prosentresultater som med 95 % sannsynlighet inneholder det sanne resultat. Feilmarginene varierer med den prosentvise størrelsen på den egenskapen vi måler (horisontalt) og antall respondenter som ligger til grunn for estimatet (vertikalt). Generelt sett øker usikkerheten jo nærmere en egenskap kommer 50%, og jo færre observasjoner estimatet baseres på. Usikkerheten på +/- 1,4 prosentpoeng i eksemplet ovenfor finner i tabellen i krysningspunktet mellom 30%(70%) og 4000 (skravert i tabellen).

Dette betyr at usikkerheten øker når vi studerer undergrupper av befolkningen. Dersom vi vurderer en egenskap med oppslutning på 30% blant Sør-Østerdøler (som utgjør om lag 600 respondenter) ser vi at usikkerheten er +/- 3,7 prosentpoeng. (Oppslutningen i befolkningen ligger i intervallet 26,3 -33,7%). Samtidig vil usikkerheten være minst for egenskaper med lav tilslutning. En egenskap med 5% oppslutning er beheftet med en usikkerhet på +/- 0,7 prosentpoeng i utvalget på 4.000 respondenter.

Den statistiske usikkerheten sier imidlertid ikke noe om utvalgets representativitet, som må vurderes for seg (Se undersøkelsens hovedrapport).